

Het geven van sondevoeding door middel van hevelen aan uw kind thuis

Inleiding

Uw kind is opgenomen op de afdeling Moeder-kind Neonatologie van ZGT Almelo.

Het drinken aan de borst of uit de fles kost op dit moment nog te veel energie. Daarom krijgt uw kind sondevoeding. Als dit nog de enige reden van opname in het ziekenhuis is, dan bestaat er de mogelijkheid om sondevoeding thuis te gaan geven.

Voordelen hiervan zijn:

- Uw kind kan eerder naar huis.
- U leert de signalen en reacties van uw kind kennen.
- U bent zelf in een vertrouwde omgeving.
- U kunt uw kind op ieder moment warmte en troost bieden.
- Wanneer u borstvoeding geeft heeft dit meer kans van slagen.

In deze folder vindt u meer informatie over sondevoeding thuis. In de folder is aandacht voor algemene informatie en een handleiding met tips hoe u het beste de sondevoeding kunt geven.

Wat is sondevoeding?

Sondevoeding wordt gegeven via een slangetje (sonde) die het lichaam inloopt. De sonde gaat via de neus door de keelholte en de slokdarm naar de maag. De voeding kan afgekolfdde moedermelk, speciale premature voeding of normale zuigelingenvoeding zijn.

Waarom wordt sondevoeding gegeven?

Sondevoeding wordt gegeven wanneer:

- Uw kind de aanbevolen hoeveelheid voeding niet kan drinken.
- Uw kind niet genoeg spierkracht heeft om goed te drinken.
- Uw kind onvoldoende coördinatie heeft om tegelijk te slikken en te zuigen.
- Uw kind alle energie nodig heeft om te groeien.

Wie brengt de sonde in?

De sonde wordt tijdens de opname door een verpleegkundige van de afdeling neonatologie ingebracht, of thuis door een kinderverpleegkundige van KinderThuisZorg. Het inbrengen van een sonde doet geen pijn, maar het kan wel een vervelende ervaring voor uw kind zijn.

U kunt deze ervaring minder vervelend maken door uw kind tijdens en na het inbrengen te troosten.

Hoe lang kan de sonde blijven zitten?

De sonde kan zes weken inblijven. Als de sonde er per ongeluk uit gaat kunt u het beste de sonde eerst met koud en dan met heet stromend water doorspoelen en schoon bewaren.

Bel daarna KinderThuisZorg voor het opnieuw inbrengen van de sonde.

Hoe kunt u het beste de sondevoeding geven?

Als uw kind voedingssignalen laat zien probeer dan eerst uw kind aan de borst of uit de fles te laten drinken. Dit is goed voor de ontwikkeling van uw kind. Voed zolang uw kind effectief drinkt.

Dit zal ongeveer tien tot twintig minuten zijn en geef de rest van de voeding via de sonde.

Almelo

Zilvermeeuw 1

Postbus 7600

7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141

Postbus 546

7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTinfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTinfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

Wanneer u borstvoeding geeft weegt u uw kind voor en na de borstvoeding. U weet dan hoeveel uw kind heeft gedronken en hoeveel voeding u nog via de sonde moet geven.

U kunt wanneer u dat prettig vindt uw kind tijdens het bijvoeden op schoot nemen. Belangrijk is om uw kind tijdens het hevelen van de voeding niet alleen te laten in verband met de kans op verslikken en/of spugen. U bent in de buurt als dit gebeurt en kunt stoppen met hevelen door de spuit met voeding laag te houden.

Wat heeft u nodig?

- Spuiten van 10 ml en 60 ml.
- Voeding op lichaamstemperatuur.
- Eventueel (huidbeschermende) pleisters.
- Eventueel een schaar.
- Eventueel pH indicator strips

De benodigdheden worden voorafgaand aan het ontslag door de verpleegkundige aangevraagd bij Sorgente. De benodigdheden worden vervolgens de volgende dag (zondag en maandag uitgesloten), bij u thuis bezorgd.

Wat moet u doen om de sondevoeding te geven?

Vorbereiding

- Was uw handen.
- Leg alle benodigdheden klaar.
- Kijk of de sonde nog is vastgeplakt. Zo niet, vervang dan eerst de pleisters.

Sonde vastplakken

- Knip een rondje uit de brede pleister voor op de wang.
- Knip ook een rondje van de huidbeschermende pleister voor op de wang.
- Plak het rondje van de huidbeschermende pleister op de wang, leg de sonde erop en plak deze vast met het rondje geknipt uit de brede pleister. Dit is een lastige handeling. U kunt dit het beste met zijn tweeën doen.

Controle

Controleer de ligging van de sonde. Dit kan op de volgende manier:

- Controleer of de sonde goed is afgeplakt en de pleister nog goed vast zit
- Kijk of de markering op de sonde nog op dezelfde plek, dicht bij het neusje, zichtbaar is. Bij het inbrengen van de sonde heeft de verpleegkundige namelijk met watervaste markeerstift een streepje gezet op de sonde, direct daar waar de sonde uit het neusgat komt.
- Bij twijfel over de positie van de sonde kunt u de pH van de maaginhoud bepalen.
  - Bevestig een 10 ml spuit op de sonde en probeer wat maaginhoud op te zuigen.
  - Lukt het niet: spuit 2 ml lucht (snel) in de sonde en probeer opnieuw maaginhoud op te zuigen.
  - Geen resultaat, leg uw kind in een andere houding, wacht even en probeer het nog een keer.
  - Geen resultaat, wacht vijftien minuten en herhaal bovenstaande handelingen.
- Zodra u een paar druppels maaginhoud op heeft gezogen kunt u de pH bepalen. Bepaal de pH door enkele druppeltjes op de pH-strip te laten vallen. Bij $\text{pH} \leq 5,5$ ligt de sonde in de maag en mag de voeding gegeven worden.
- Nog geen resultaat of $\text{pH} > 5,5$, bel dan KinderThuisZorg om de sonde opnieuw in te laten brengen.
- Indien de sonde goed zit kunt u de sondevoeding geven.

Voeding geven

- Controleer de temperatuur van de voeding aan de binnenkant van uw pols.
- Sluit de spuit aan op de sonde en vul deze met de hoeveelheid voeding die nodig is.
- Druk de voeding iets aan met de stamper.
- Verwijder daarna de stamper.

- Houd de spuit 10 à 15 cm hoger of bevestig hem eventueel met een pleister aan het bed en kijk of de spuit langzaam leeg loopt.

Let tijdens het geven van de voeding op de reacties van uw kind. Stop met het hevelen van de voeding wanneer uw kind reacties heeft zoals:

- Misselijkheid/spugen.
- Hoesten.
- Kortademigheid.
- Snelle hoorbare ademhaling.
- Verandering van kleur: blauw, bleek en/of grauw.

Probeer na even wachten het resterende deel te geven.

Let op: indien bovenstaande symptomen aanhouden raadpleeg dan uw kinderarts.

Na de voeding

- Koppel nadat de voeding is doorgelopen de spuit los van de sonde.
- Spuit de sonde langzaam door met 2 ml water.
- Spoel de spuiten uit eerst met koud en daarna met heet stromend water.
- Sla ze zo goed mogelijk droog en laat ze uit elkaar.
- Leg de spuiten weg tussen een schone theedoek.
- Vervang spuiten en theedoek eenmaal per 24 uur bij voorkeur op een vast tijdstip.

Medicijnen geven via de sonde

Benodigheden:

- Spuitje, 2 of 5 ml.
- De voorgeschreven medicijnen.

Werkwijze:

- Was uw handen.
- Leg de voorgeschreven medicijnen klaar in het spuitje.
- Meng ze eventueel met 1 à 2 ml water.

- Controleer of de sonde nog goed zit. Bij twijfel kunt u altijd KinderThuisZorg bellen.
- Spuit de medicijnen door de sonde.
- Spuit na met 2 ml water direct nadat de medicijnen zijn gegeven.
- Kijk tijdens en na het geven van de medicijnen hoe uw kind de medicijnen verdraagt.

Mogelijke problemen die zich thuis kunnen voordoen

Verslikken

Mogelijke oorzaak	Voorkomen of verhelpen
De sonde zit niet op de juiste plaats	Controleer de sonde en indien nodig moet de sonde worden verwijderd.
De voedingen zijn te snel op elkaar gegeven	Wacht minimaal drie uur met het geven van nieuwe voeding.

Verstopte sonde

Mogelijke oorzaak	Voorkomen of verhelpen
Knik in de sonde	Knik eruit halen, indien nodig sonde verwijderen.
Oude voeding zit nog in de sonde	Probeer 2 ml lucht door de sonde te spuiten of 5 ml lauw water en weer terug te zuigen. Lukt dit niet neem dan contact op met KinderThuisZorg.

Spugen en/of diarree

Mogelijke oorzaak	Voorkomen of verhelpen
Voeding te snel toegediend	Geef de voeding langzamer door de spuit wat lager te hangen.
Te koude of te warme voeding	De voeding voor gebruik opwarmen tot lichaams- of kamertemperatuur. Dit kan in de magnetron

Bedorven voeding	of au bain marie. Schoon materiaal gebruiken. Handen wassen voor de bereiding. Borstvoeding is 48 uur houdbaar. Andere voeding is niet langer dan 24 uur in de koelkast houdbaar. Voeding die u zelf klaar maakt dient volgens voorschrift van de fabrikant klaargemaakt te worden(dit staat op het blik/verpakking).
Niet verdragen van de voeding	Als spugen en/of diarree aanhoudt contact opnemen met arts of verpleegkundige.

Waar moet u verder opletten als uw kind ontslagen wordt:

- Neem enkele dagen voor ontslag contact op met de JGZ verpleegkundige en geef aan dat uw kind met sondevoeding naar huis komt en wanneer.
- De benodigdheden worden via Sorgente bij u thuis afgeleverd.
- Regel wanneer nodig kraamzorg.
- Zorg voor een weegschaal thuis wanneer u borstvoeding geeft. Deze kunt u bij een Thuiszorgwinkel of eventueel bij een lactatiekundige huren. Voor kinderen die met sondevoeding naar huis gaan verhuurt de Thuiszorgwinkel binnen ZGT weegschalen die op 5 gram nauwkeurig wegen.
- U weegt uw kind eenmaal per dag bloot op een vast tijdstip. Wanneer u borstvoeding geeft weegt u uw kind voor en na de borstvoeding.
- 's Avonds en 's nachts en kunt u de sondevoeding eventueel liggend in het bedje geven.
- Met de nazorgverpleegkundige kunt u afspraken maken op welke manier u het geven van sondevoeding kunt afbouwen.

Contactmomenten

- Een kinderverpleegkundige van KinderThuisZorg zal in overleg met u een intakegesprek inplannen. Dit kan voor ontslag op de afdeling zijn, maar ook bij u thuis.
- Binnen 48 uur na ontslag wordt telefonisch contact met u opgenomen door de nazorgverpleegkundige.
- Tijdens dit contact kunt u bijzonderheden bespreken.
- Zolang uw kind sondevoeding krijgt zal de nazorgverpleegkundige regelmatig telefonisch contact met u hebben.
- In principe zijn de contactmomenten telefonisch. Wanneer u wenst over te gaan tot het gebruik van andere communicatiemethodes zoals 'WhatsApp' dan willen we u er op wijzen dat de veiligheid van gegevens niet geborgd zijn.
- U krijgt een controleafspraak voor de derde of vierde week na ontslag met de behandelend kinderarts op de polikliniek kindergeneeskunde.
- Tijdens deze afspraak wordt ook besproken hoe vaak en wanneer u voor controle terug moet komen.

Informatie voor de kraamverzorgster

De baby kan eerder naar huis, omdat ouders thuis sondevoeding gaan geven. Dit zorgt er wel voor dat de verzorging van het kind een andere aanpak nodig heeft. Hieronder zijn wat punten genoemd die belangrijk zijn bij de verzorging:

- Het kind drinkt nog niet of gedeeltelijk aan de borst of fles.
- Omdat het kind prematuur/dysmatuur geboren is, slaapt het nog veel.
- De temperatuurregulatie vergt extra aandacht.
- Het kind wordt voor en na de borstvoeding gewogen.
- Het is belangrijk dat de afgesproken hoeveelheid voeding per 24 uur wordt

gehaald. Per voeding kan dit wel verschillen.

- De babykamer moet 20°C zijn, dit bevordert de groei van de baby.
- Wanneer u de babykamer wilt ventileren, liefst wanneer het kind in een andere ruimte is.

- Wij adviseren het kind niet vaker dan twee keer per week te baden. Het kind kan de energie beter gebruiken om te drinken en te groeien.

Aarzel niet bij problemen of vragen te bellen.

Verpleegkundig team afdeling neonatologie

Telefoonnummer 088 708 44 51

De verpleegkundige neemt zo nodig contact met de kinderarts op.

Lactatiekundige

Bij problemen of vragen over de borstvoeding kunt u de lactatiekundige bellen.

Telefoonnummer 06 28 40 89 31

KinderThuisZorg

KinderThuisZorg is 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar op het volgende telefoonnummer: **088 0200 700**

Wanneer u belt naar KinderThuisZorg volgt er een keuzemenu. Vervolgens wordt er gevraagd naar uw postcode, waardoor u kan worden doorverbonden met de juiste kinderverpleegkundige uit uw regio.

Tot slot

Deze folder betreft een algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met de kinderarts en verpleegkundige. Bijzondere omstandigheden kunnen tot wijzigingen aanleiding geven. Dit zal altijd door uw kinderarts aan u kenbaar gemaakt worden.

Check het dossier van uw kind op MijnZGT

MijnZGT is het patiëntenportaal van ZGT. U kunt op MijnZGT via uw computer, tablet of mobiel delen van het medisch dossier van uw kind inzien, persoonlijke gegevens checken, of bijvoorbeeld vragenlijsten invullen die wij hebben klaargezet. Zie voor meer informatie de folder '[MijnZGT machtiging voor ouders](#)'.

Persoonlijke gegevens

Gegevens over de sonde en de voeding van:

Naam: .....

Soort sonde: .....

Datum ingebracht: .....

Datum verwisselen: .....

Voedingsvoorschrift:

- Soort voeding:

.....

- Hoeveelheid

.....

- Voedingstijden

.....

Bijzonderheden:

.....
.....
.....
.....
.....
.....